

การนำเสนอผลงาน Best practice Service Plan

การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ (Service Plan Sharing)

ครั้งที่ 5/2561

ส่วนที่ 1

ชื่อผลงาน Best practice Service Plan สาขาทารกแรกเกิด

“ เปรียบเทียบผลการรับนมแม่กับน้ำตาลซูโครสต่อความเจ็บปวดระหว่างการแทงเข็มให้

สารน้ำทางหลอดเลือดดำของทารกเกิดก่อนกำหนด ”

กำหนดรูปแบบการนำเสนอ ผลงานวิชาการ

ชื่อผู้ส่งผลงาน

ชื่อ-สกุล นางสาว คัทลียา อินทยศ

ตำแหน่ง พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ (พย.ม.)

สถานที่ปฏิบัติงาน หออภิบาลทารกแรกเกิดวิกฤต โรงพยาบาลลำปาง

จังหวัด ลำปาง เขตสุขภาพที่ 1

โทรศัพท์ 054-237400 ต่อ 8211 มือถือ 095-6816158

E-mail eucanu@hotmail.com

ปีที่ดำเนินการ 2559-2561

ส่วนที่ 2

บทคัดย่อ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา :

การแทงเข็มให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ หัตถการนี้จะก่อให้เกิดความเจ็บปวดแบบเฉียบพลัน ซึ่งมีผลให้ทารกเกิดความวิตกกังวลและความเครียดแก่ทารก ส่งผลต่อทารกในระยะยาว ดังนั้นการลดความเจ็บปวดโดยไม่ใช้ยาซึ่งเป็นบทบาทอิสระของพยาบาลที่สามารถปฏิบัติได้

วัตถุประสงค์ :

การวิจัยครั้งนี้เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลการรับรสนมแม่กับน้ำตาลซูโครสต่อความเจ็บปวดระหว่างการแทงเข็มให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำของทารกเกิดก่อนกำหนด

วิธีดำเนินการ :

เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Randomize Sequence Crossover Clinical Trial) ประชากรเป็นทารกเกิดก่อนกำหนดที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยอภิบาลทารกแรกเกิด โรงพยาบาลลำปาง ที่มีอายุครรภ์ 28-36 สัปดาห์ที่ได้รับการแทงเข็มให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามคุณสมบัติที่กำหนดแบบจำเพาะเจาะจงจำนวน 70 ครั้ง แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 35 ครั้งและกลุ่มควบคุม 35 ครั้ง โดยการสุ่มเข้ากลุ่มเลือกสารละลายนมแม่และน้ำตาลซูโครส วัดปฏิกิริยาตอบสนองต่อความเจ็บปวดโดยเครื่องมือ CRIES Score เปรียบเทียบกลุ่มศึกษาด้วย T-test Exact Probability Test และ Multiple logistic Regression

ผลการดำเนินการ :

พบมีการแทงเข็มให้สารน้ำทั้งสิ้น 70 ครั้ง เป็นชายร้อยละ 57.14 หญิงร้อยละ 42.86 อายุเฉลี่ย 28.2 วัน (SD 20.49) อายุครรภ์เฉลี่ย 32.3 สัปดาห์ (SD 2.07) กลุ่มที่ได้รับรสนมแม่ก่อนแทงเข็มให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำมีระดับคะแนนความเจ็บปวดไม่แตกต่างกับกลุ่มที่ได้น้ำตาลซูโครส ($P=0.510$, (95%CI = -0.174-0.351) ทั้งสองกลุ่มมีค่าคะแนนการร้อง ความต้องการออกซิเจน อัตราการเต้นของหัวใจ การแสดง สีหน้า ภาวะตื่นและค่าคะแนน CRIES Score ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล :

การจัดการความเจ็บปวดจากการแทงเข็มให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ สามารถใช้วิธีการลดความเจ็บปวดได้ทั้งการรับรสนมแม่และการรับรสน้ำตาลซูโครส

ความภาคภูมิใจ :

การใช้นมแม่เข้ามาช่วยลดความเจ็บปวดจากการทำหัตถการการแทงเข็มให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำ เป็นการนำประโยชน์ของนมแม่ ที่มีคุณค่าคือนมแม่มีน้ำตาลโมเลกุลเดี่ยว ที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์เพื่อออกฤทธิ์ระงับความเจ็บปวดได้ทันที เพื่อทดแทนน้ำตาลซูโครสที่มีผลการศึกษแล้วว่าที่ระดับความเข้มข้นตั้งแต่ 25% ขึ้นไปเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะลำไส้อักเสบแก่ทารกเกิดก่อนกำหนดได้ นอกจากนั้นเป็นการให้แม่มีส่วนร่วมในการบีบเก็บน้ำนมแม่เพื่อนำมาใช้ในโครงการนี้ด้วย ทำให้แม่เกิดความรู้สึกมีส่วนร่วมในการดูแลทารกด้วยตนเอง การใช้นมแม่เพื่อลดปวดจากหัตถการการแทงเข็มให้สารน้ำทางหลอดเลือดดำสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในกิจกรรมอื่นๆต่อไป